

## ■ Нефармат



# АЛКАГОЛЬ І ЖАНЧЫНА

У адной з вёсак Баранавіцкага раёна здарылася страшная бяда. Сабака пароды пітбуль адгрыз абедзве рукі сужыцельцы свайго гаспадара, 32-гадовай жанчыне, якой на пятым месяцы цяжарнасці, ампутавалі канечнасці вышэй локця. Пацярглея знаходзіцца ў рэанімацыі. Кажуць, што перарваць цяжарнасць яна адмовілася. Жанчына, вядома, пакуль знаходзіцца ў шоку ад перажытага, ад наркозу, ад моцных лекаў і да канца не асэнсоўвае таго, што чакае яе наперадзе.

Адразу скажу, я за тое, каб заканадаўча забараніць утрыманне дома сабак байцовых парод. Гэта вельмі небяспечна, амаль што жывая зброя. Ніколі не ўгадаеш, што стукне ў галаву жывёліне. Вядома шмат выпадкаў, калі жывёлы, асабліва сабакі, нечакана агрэсіўна рэагавалі на чалавека, ад якога пахне алкаголем. Так было і ў Дзераўной...

Алена ў свае 32 мае дваіх дзяцей — дзяўчынак 14 і 8 гадоў. Іх выхоўваюць семі прыёмныя бацькоў. А яна за нявыплату аліментнага трапіла на так званую «хімію». Адуць яе і забраў цяперашні сужыцель Сяргей. Жанчыне паверылі, далі работу па месцы жыхарства, каб паступова разлічалася з даўгамі. Яна, як ужо гаварылася, зноў чакае дзіця. У той дзень Сяргей быў на рабоце. Алена, як пісалі на баранавіцкіх сайтах, выпусціла пітбуля пагуляць на двары. А потым, калі захачела загнаць яго ў хату, стукнула тапкам. Сабака адрэагаваў нечаканай агрэсіяй. Стаў літаральна адгрызаць ёй рукі. Жывёліну адцягнулі ад

жанчыны суседзі. Хутка пасля здарэння вярнуўся і гаспадар. Ён выклікаў медыкаў. Жанчыну адвезлі ў бальніцу, правялі аперацыю.

Цяпер дакладна вядома, што цяжарная Алена была нападніткай. На адным з парталаў, дзе змешчаны матэрыял пра здарэнне, прыводзіцца выказванне Сяргея: «Я ж прасіў яе колькі разоў: «Алена, не пі!»». Прасіў маці свайго будучага дзіцяці не піць гарэлку на другой палове цяжарнасці! Тут ужо не прасіць трэба было, а расушка патрабаваць — так, каб дабіцца нейкіх вынікаў. Але ж цяпер нічога не паправіш...

Да чаго мы дажыліся? Вясковая жанчына, якой хутка нараджаць, ходзіць п'янай, і гэта не лічыцца ганебным, непрыстойным. Больш за тое, падобная рэчаіснасць стала амаль што будзённай з'явай і не выклікае грамадскага абурэння. Ці не ў гэтым крыецца прычына таго, што даводзіцца назіраць усё часцей? Нездарма ж кажуць: «Мужык п'е — дах гарыць, жонка п'е — ва ўсім доме па жар».

Ці то проста адбываецца так, але апошнім часам усё часцей сустракаю нецвярозых жанчын сярод белага дня ў грамадскіх месцах. Не так даўно вярталася з камандзіроўкі з Драгічына дызель-цягніком. Перада мной праз лаўку сядзелі дзве жанчыны. Не сказаць, каб зусім без прычосак і макіяжу, не сказаць, каб дрэнна апранутыя. Звычайныя. Усю дарогу яны налівалі ў пластыкавыя кубачкі з бутэлькі гарэлку, выпівалі, няспешна закусвалі. Пад самым Брэстам дамы выглядалі зусім п'янымі, асабліва адна. Яна пачала шукаць санвузел... Сумнае відовішча, калі не сказаць больш. Ды гэтыя ўжо ва ўзросце 50+. Ім хоць не нараджаць.

Невясёльня думкі абудзіла ў мяне і круглатварая маладзіца ў натоўпе людзей ля

царквы ў суботу. Гараджане збіраліся для асвячэння велікодных страў. Яна стаяла з каляскай, і ў адкрытую сумку некаторыя кідалі дробныя купюры. У калясцы сядзелі сімпатычныя дваіняткі з ярка-ружовымі ад дыягэзу шчокамі. Напэўна, трэці быў у калясцы побач. Мне адразу прыгадалася гісторыя адной пацыенткі, пра якую расказвалі ў паліклініцы. Незамужняя маладзіца з дваімі дзецьмі і хворымі пасля вытворчай траўмы нагамі прыйшла стаць на ўлік па цяжарнасці. Яна чакала трайню. Доктар патрабавала, каб яна хоць кінула курыць на гэты час, але ад будучай маці за вярсту несла тытунём. Урач горка ўздыхала: на прыём яна прыходзіць цвярозая, а ў астатні час — невядома. Потым дама паспяхова нарадзіла, аб чым паведамлілі брэсцкія газеты. Ёй, жыхарцы інтэрната, напэўна, далі кватэру, вылучылі няньку і налічылі дапамогу. Магчыма, ля царквы была і не яна, але знешне вельмі падобная жанчына. (У газетах жа здымкі друкавалі.)

Побач з маці, што прасіла міласціну, прымасціліся яшчэ колькі жабракоў ці суб'ектаў, што ўдала ігралі гэтую ролю. Сярод іх вылучаўся бамжаватага выгляду дзядок, які ўвесь час гаварыў, звяртаючыся да тых, хто падаваў. Пакуль я падыходзіла да жанчыны з каляскай, паспела пачуць яго пасаж: «А што вы, людцы, думалі: кітайцы не п'юць, мусульмане не п'юць. Калі мы сап'ёмся, яны прыйдуць на нашу зямельку». Не варта, можа, было б звяртаць увагу на «працоцвы» дзед-бамжа, але зноў успамінаюцца жанчыны без рук і маці пяцярэх дзяцей...

Жанчыны лячэй трапляюць у алкагольную залежнасць і хутчэй співаюцца.

Святлана ЯСКЕВІЧ.  
yackevich@zviazda.by

## СЁННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	5.25	20.49	15.24
Віцебск	5.10	20.43	15.33
Магілёў	5.15	20.39	15.24
Гомель	5.17	20.29	15.12
Гродна	5.41	21.03	15.22
Брэст	5.47	20.58	15.11

## Месяц

Апошняя квадра 30.04—05.05.  
Месяц у сузор'і Цяльца.

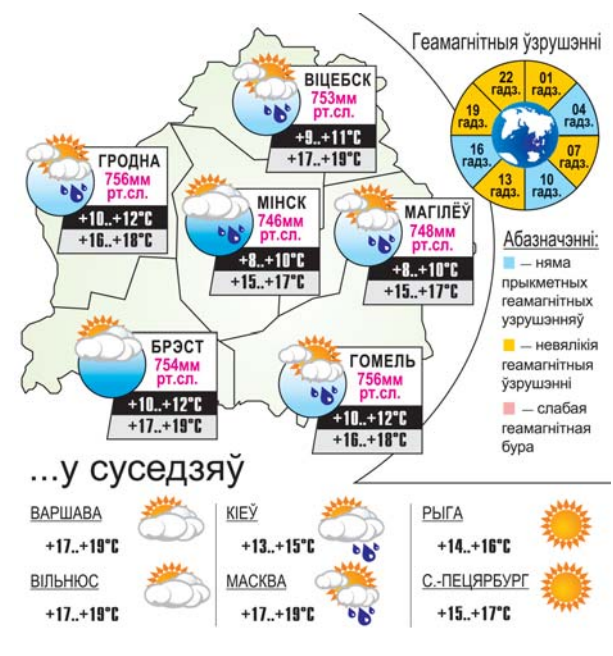
## Імяніны

Пр. Віталія, Гаўрылы, Усевалада, Фёдара, К. Ірэны, Тамары, Вінцэнта, Тодара.



Фота Надзеі НІКАЛАЕВАЙ.

## ЗАЎТРА



## «ДРУК — ГЭТА ПАПЯРОВАЕ СУМЛЕННЕ»

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Пяро мацнейшае за ... (прык.). 2. Стары спосаб апрацоўкі зямлі, пры якім кожны год палавіна зямлі застаецца пад парам. 6. Вузкая шчыліна або выемка. 8. Тоўсты ... Штомесячна літаратурна-мастацкае і грамадска-палітычнае выданне значнага аб'ёму. 9. «... — гэта папяровае сумленне» (М. Магерыдж). 10. «Мяняю аўтобус на кавалак... такіх жа памераў». Аб'ява ў рэкламнай газеце. 12. Маладыя расліны, прызначаныя для перасадкі іх на градкі, у адкрыты грунт. 13. «... ніколі не замяніць газету, таму што ім нельга прыбіць муху». Ананім. 18. Астатак недагарэлай свечкі. 19. Пра ўзор, размяшчэнне чаго-небудзь. 20. Ствол спілаванага дрэва з неадсечанай верхавінай. 21. Тое, што і подпіс. 24. Прэснаводная рыба. 27. Чыё поле, таго і ... (прык.). 29. «... ў газеце штораніцы — замяніць бессмяротнасці». Э. Хэмінгуэй. 30. Выдавецкі ... «Звязда» Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова, створаная ў лістападзе 2012 года, у склад якой уваходзяць некалькі беларускіх друкаваных выданняў. 31. Навука аб ладзе мовы. 32. ... Юр'і, ды абодва дурні: адзін галодны, а другі халодны (прык.).

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Пры ўказанні тэмпературы абазначае ніжэй за нуль. 3. «Цёплы майскі ... неба абдымае // За ракою вецер на цымбалах грае». З верша С. Брандта «Абдымкі майскага вечара». 4. Невершаваная літаратура. 5. Тытульны ... Старонка ў па-



чатку кнігі. 6. «Ад зямлі ідзе ўжо ..., // Будзе сеяць гаспадар». З верша А. Старычкіна «Пяе ветрык». 7. Металічны шпены, якім замацоўваюць. 11. «І пільна летапіс другі ўжо год пішу: // Старанна ... малыя вываджу». З верша М. Багдановіча «Летапісец». 14. Дзе ..., там і шлях (прык.). 15. Прышоў май — і пад кустом ... (прык.). 16. Той, хто кіруе, распараджаецца. 17. «Цвітуць сады на Случчыне маёй, // Мядовы ... над цэлым краем вее». З верша А. Астрэйкі «О,

як вясною Случчына цвіце!». 22. «Жывое ў яках беларускае ... — Народна душа і народна хвала». З верша А. Бачлы «Матчына мова». 23. Цагляны слуп з комінам ад столі да

страхі. 25. «... — кіраўнік грамадскай думкі». Г. Мапасан. 28. Металічны завострыны стрыжань.

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ, г. Дзяржынск.

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Меч. 2. Дзяўчонка. 3. Чар. 4. Проза. 5. Ліст. 6. Па вертыкалі: 1. Гісторыя. 2. Дзе. 3. Дзе. 4. Дзе. 5. Дзе. 6. Дзе. 7. Дзе. 8. Дзе. 9. Дзе. 10. Дзе. 11. Дзе. 12. Дзе. 13. Дзе. 14. Дзе. 15. Дзе. 16. Дзе. 17. Дзе. 18. Дзе. 19. Дзе. 20. Дзе. 21. Дзе. 22. Дзе. 23. Дзе. 24. Дзе. 25. Дзе. 26. Дзе. 27. Дзе. 28. Дзе. 29. Дзе. 30. Дзе. 31. Дзе. 32. Дзе.

## УСМІХНЕМСЯ

Мае мілья дзеткі!  
На гэтым тыдні вы можаце выбраць наступныя паролі для Wi-Fi:  
1. Увесць тыдзеньчыцко-суд.  
2. Усуботкупіць прадукты.  
3. Мыцічысціць машыну.  
Буду рада даведацца ваш выбар!

Кожны раз, калі я прыходжу да сябра, ён мяе падлогу. Аднойчы я спытаў у яго, маўляў, што гэта ты, як я ні прыйду, увесь час падлогу мяеш? Адказ: — Званок у нас вельмі гучны, а кот вельмі палахлівы!

Толькі ў амерыканскім фільме можна ўхіліцца ад лазернага промяня. У рускіх фільмах нават ад патэльні жонкі ўхіліцца немагчыма.

Салдат падыходзіць да камандзіра:  
— Мне ў адпачынак трэба — жонка нарадзіць павінна...  
Камандзір адпускае яго, праз тыдзень салдат вяртаецца.  
— Ну, Пятроў, хто нарадзіўся, сын ці дачка?  
— Праз дзевяць месяцаў даведаемся.

**Шаноўнаю**  
**Валянціну Якаўлеўну Латышаву,**  
доктара медыцынскіх навук, прафесара, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, сапраўднага прафесіянала і цудоўнага арганізатара, вялікую працаўніцу, прыгожую жанчыну, добрую маці, бабуню і прабабуню шчыра віншую з прыгожай датай, з 80-годдзем!  
Зычым вам, шаноўная Валянціна Якаўлеўна, моцнага здароўя, дабрабыту, новых перамог і поспехаў!  
Мы захапляемся вамі! Мы рады працаваць з вамі!

Ваши коллеги —  
калектыў Гомельскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта.